

ผลการศึกษาแนวทางการฟื้นฟูป่าพรุเสื่อมโทรม

ธนิตย์ หนูยิ้ม

งานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

บทคัดย่อ

ผลการศึกษาแนวทางการฟื้นฟูป่าพรุเสื่อมโทรม ได้ดำเนินการทดลองที่ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร ภายใต้โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส ในระหว่างเดือน ตุลาคม 2531 ถึง เดือนกันยายน 2541 ซึ่งประกอบด้วย การทดลองย่อย 3 โครงการ คือ 1. การทดลองคัดเลือกหาชนิดไม้ที่เหมาะสมสำหรับใช้ปลูกเพื่อการฟื้นฟูป่าพรุ 2. การทดลองด้านเทคนิคการปลูกป่าพรุโดยการปลูกเปรียบเทียบการยกโคกกับการไม่ยกโคกปลูก และ 3. การศึกษาผลของวัสดุปรับปรุงดินต่อการเจริญเติบโตของต้นไม้ที่ปลูกในพื้นที่พรุ โดยการทดลองใส่ปุ๋ยเคมี ใส่ปุ๋ยคอก และหินปูนฝุ่น ผลการศึกษาการเจริญเติบโตของต้นไม้ในแปลงทดลองปลูกปี 2531 และแปลงปลูกปี 2536 เพื่อคัดเลือกชนิดไม้ที่เหมาะสมสำหรับใช้ปลูกเพื่อการฟื้นฟูป่าพรุ พบว่าต้นไม้ในแปลงปลูกปี 2531 ซึ่งจากพันธุ์ไม้จำนวน 15 ชนิดที่ได้ปลูกนั้นที่อายุ 3 ปี ไม้กระถินเทพา (*Acacia mangium*) สามารถเจริญเติบโตได้ดีที่สุด แต่อย่างไรก็ตามเมื่ออายุ 5.5 ปี ไม้กระถินเทพา นี้ได้ตายไปทั้งหมด โดยไม้เสม็ดขาว (*Melaleuca cajuputi*) มีความเจริญเติบโตได้ดีที่สุดแทน ไม้สะเดียว (*Ganua motleyana*) เป็นไม้ที่มีความเจริญในการปรับตัวเองให้รอดตายได้สูงสุด ซึ่งพบว่ามียอดการรอดตายสูงถึง 90 เปอร์เซ็นต์ และ 88 เปอร์เซ็นต์ ที่อายุ 5.5 ปี ไม้เหี่ยวหรือกะบวย (*Alstonia spathulata*) มีความโตทางเส้นผ่าศูนย์กลางสูงสุด ไม้ตงหนใบใหญ่ (*Calophyllum teysmannii*) มีความสูงที่สุด โดยไม้เข็มใหญ่ (*Ixora grandifolia*) และไม้เหี่ยว (กะบวย) มีความสามารถในการปรับตัวเองให้รอดตายสูงสุดเท่ากัน เมื่ออายุ 3 ปี การเจริญเติบโตของต้นไม้ในแปลงที่ปลูกบนพื้นที่ยกโคกมียอดการเจริญเติบโตสูงกว่าต้นไม้ในแปลงปลูกบนพื้นที่ไม่ยกโคก (พื้นที่ในสภาพธรรมชาติ) และสำหรับผลการเจริญเติบโตของต้นไม้ในโครงการย่อยที่สาม พบว่า การใส่ปุ๋ยเคมี ใส่ปุ๋ยคอก และหินปูนฝุ่น ส่วนใหญ่ให้ผลการเจริญเติบโตต่อต้นไม้ที่ปลูกไม่แตกต่างกันทางสถิติ

คำสำคัญ : ฟื้นฟู ป่าพรุ